XORAZM VILOYATI XONQA TUMANI HOKIMINING QARORI

Xonqa shaharchasi, Xalqlar do‘stligi ko‘chasi, 30-uy

2023 - yil 7 - yanvar 4-12-175-Q/23 Xonqa tuman hokimligi

Tumandagi dafn etish joylarini saqlash qoidalarini tasdiqlash to‘g‘risida

O‘zbekiston Respublikasining “Dafn etish va dafn ishi to‘risida”gi Qonunining 15-moddasi, O‘zbekiston Respublikasining Vazirlar Mahkamasining 2011 yil 4 apreldagi “Dafn etish va dafn ishi to‘risida”gi 101-son karori ijrosini ta’minlash maqsadida, O‘zbekiston Respublikasining “Maxalliy davlat hokimiyati to‘g‘risida”gi Qonunning 6, 25-moddalariga asosan,

Qaror qilaman:

1. Xonqa tuman obodonlashtirish boshqarmasining tuman hokimi nomiga yozgan yozishmasi ma’lumot uchun kabul kilinsin.

2. Xonqa tumanida dafn etish joylarini saqlash qoidalari ilovaga muvofiq tasdiqlansin.

3. Xonqa tuman obodonlashtirish boshqarmasi, sanitariya- epidemiologik osoyishtalik va jamoat salomatligi bo‘limi xamda eqologiya va atrof muhitni muhofaza qilish bo‘limi va qurilish bo‘limi:

tumandagi barcha qabristonlarda dafn etish joylarini saqlash qoidalarini bir xilda ijro etilishini;

mazkur qoidalarda belgilangan normalarni aholi o‘rtasida keng yoritilishini ta’minlansin.

4. Mazkur qaror “Xonqa xayoti” gazetasida rasman e’lon qilinsin va hokimlikning rasmiy veb-saytiga joylashtirilsin.

5. Ushbu qaror rasman e’lon qilingan kundan boshlab kuchga kiradi.

6. Ushbu qarorning bajarilishini nazorat qilish tuman

hokimining o‘rinbosari S.Bekchanov zimmasiga yuklatilsin.

Xonqa tumani hokimi vazifasini vaqtincha bajaruvchi **E.Kurbanov**

Xonqa tuman hokimining
2023 yil 7 yanvardagi
4-12-175-Q/23-son qaroriga
1-ilova

Xonqa tumanida dafn etish joylarini saklash koidalari

I. Umumiy koidalar

1. Xonqa tumanidagi dafn etish joylarini saqlash qoidalari (keyingi o‘rinlarda - Qoidalar) tumandagi barcha dafn etish joylarini (keyingi o‘rinlarda - qabriston) belgilangan tartibda saqlash va ulardan foydalanish tartibini belgilaydi.

2. Qabristonlarni obodonlashtirish, saqlash va ulardan foydalanish, dafn etish xizmatlari ko‘rsatish bo‘yicha bevosita faoliyat Obodonlashtirish boshqarmasi tomonidan tumanning mahalliy aholisi, shuningdek boshqa millatlar va xalqlarning mavjud an’analari, urf-odatlari va udumlariga muvofiq amalga oshiriladi. Bundan tashqari Respublikamizning boshka viloyatlaridan olib kelingan mayitlar xam xujjatlar asosida belgilangan tartibda dafn etilishi mumkin.

II kabristonlarni saklash

3. Tumandagi barcha qabristonlar Xonqa tuman hokimligining bevosita tasarrufida bo‘lib, hokimlikka qabristonlarni zarur darajada saqlash va obodonlashtirish majburiyati yuklanadi.

4. Tumandagi qabristonlarni obodonlashtirish ob’ektlarini saqlash va ulardan foydalanish, dafn etish xizmatlari ko‘rsatish bo‘yicha bevosita faoliyat Xonqa tuman obodonlashtirish boshqarmasi tomonidan amalga oshiriladi.

5. Xar bir qabriston qonun xujjatlariga muvofiq belgilangan meyorlar bo‘yicha tegishli xodimlarga ega bo‘lishi kerak.

6. Tumandagi qabristonlarni obodonlashtirish, mukammal va joriy ta’mirlash, ularni zarur darajada saqlash mahalliy budjet mablag‘lari hisobidan amalga oshirilib, xarajatlarning alohida moddasi bo‘yicha mablag‘lar ajratiladi.

Go‘r qazish va marosim xizmatlari bo‘yicha ishchilarga ega bo‘lish ko‘rsatilgan pulli xizmatlar uchun aholidan tushgan mablag‘lar hisobidan, viloyat yoki Xonqa tuman hokimining tegishli qarori bilan belgilanadigan tariflar bo‘yicha amalga oshiriladi.

Shuningdek, qabristonlarni saqlash va obodonlashtirishda yuridik va jismoniy shaxslarning ixtiyoriy xayr-exsonlaridan foydalaniladi.

Qabristonlarni obodonlashtirish fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlari ko‘magida xashar yo‘li bilan xam amalga oshirilishi mumkin.

7. Qabristonga asosiy kirish joyida (ichki tomonida) quyidagilar o‘rnatilgan bo‘lishi kerak:

ma’muriy va boshqa binolar, yo‘llar, xiyobonlar, tarixiy va memorial qabrlar, jamoat xojatxonalari va boshqa ob’ektlarning joylashishi belgilangan holda qabristonning sxematik tarxi;

qabristonning ish jadvali (ziyorat qilish qoidalari) va boshqa yo‘l- yo‘riq xujjatlari quyilgan taxta;

manzillari va aloqa bog‘lash telefonlari ko‘rsatilgan holda Xonqa tuman obodonlashtirish boshqarmasi va qabriston ma’muriyati to‘g‘risidagi ma’lumotlar.

8. Tuman obodonlashtirish boshqarmasining taklifiga asosan tumandagi barcha qabristonlar ziyoratlar va dafnlar uchun bahor va kuz oylarida har kuni soat 06:00dan 19:00gacha, yoz oyida har kuni soat 05:00dan 20:00gacha, kish oyida 07:00dan 18:00gacha ochik hisoblanadi.

Tumandagi qabristonlarni ochish va yopish vaqtlarini ularning diniy konfessiya va mahalliy an’analarga mansubligiga bog‘lik holda tuman obodonlashtirish boshqarmasining taklifi asosida o‘zgartirilishi mumkin.

9. Qabristonlardagi qabrlar va boshqa joylarga turli xil zarar yetkazilishini oldini olish maqsadida tumandagi barcha qabristonlarga 7 yoshga to‘lmagan bolalar faqat ota-onalari yoki ularning o‘rnini bosuvchi shaxslar (vasiy, homiy, patronat va boshqalar) yohud boshqa voyaga yetmaganlar hamrohligida kiritiladi.

10. Qabriston xududida quyidagilar ta’kiklanadi:

jamoat tartibi va sokinlikni buzish;

mast-alast, giyoxvandlik va boshqa xil kayflar xolatida bo‘lish;

qabr usti yodgorliklariga va yashil usimliklarga shikast yetkazish;

quruq o‘t, barg, shox-shabba va daraxtlarning shoxchalarini yoqish;

mol va boshqa uy xayvonlarini boqish;

mevali ko‘chatlar o‘tkazish;

qishloq xo‘jaligi ekinlari ustirish.

11.Tumandagi barcha qabristonlarda qabriston ma’muriyati tomonidan quyidagilar yuritilishi kerak:

xar bir alohida qabr uchun o‘lchami o‘rtacha 2 x 1 m bo‘lgan uchastka ajratiladi. Qabrning chuqurligi dafn etish usuli, diniy xususiyatlarga bog‘liq holda va mahalliy tuproq-iqlim sharoitlarini xisobga olib belgilanadi. Vafot etgan bolalarni dafn etishda qabr uchun uchastkaning o‘lchamlari tegishli ravishda kamaytirilishi mumkin;

dafn etishga ruxsatni qabriston mudiri (nazoratchisi) faqat fuqarolik holati dalolatnomalarini qayd etish organlari tomonidan berilgan, o‘lim to‘g‘risida belgilangan shakldagi tegishli xujjatlar taqdim etilganidan keyingina beradi;

qabrlarni ro‘yxatdan o‘tkazish va qabr usti yodgorliklarini, qabristonga qilingan xomiylik va exson pullarini dalolatnoma asosida xamda dafn to‘g‘risida fukarolarga va tashkilotlarga berilgan ma’lumotlarni ro‘yxatdan o‘tkazishning raqamlangan va ip bilan tikilgan daftarlari;

hujjatlar tikib qo‘yiladigan yig‘majild.

Dafn etishni amalga oshirish huquqini beradigan barcha hujjatlar belgilangan tartibda tikilishi va saklanishi kerak.

12. Tuman obodonlashtirish boshqarmasi va qabristonlarning ma’muriyati quyidagilarni ta’minlashi shart:

qabriston hududida zarur darajadagi tartibni ta’minlash va mazkur Nizom (Qoidalar) hamda boshqa qonun hujjatlarining talablarini kat’iyan bajarish;

bosh xiyobon, asosiy va ikkinchi darajali yo‘llarda tusiqsiz yurish va o‘tish imkoniyatini (qordan tozalash, muzni parchalash, qum sepish va shu

kabilarni) ta’minlash;

eskirgan (kurigan) daraxtlarning ag‘darilishi va qabr usti yodgorliklarini shikastlashiga yo‘l qo‘ymaslik uchun ularning o‘z vaqtida kesilishini ta’minlash;

umumiy foydalanish joylarini toza saqlash, xiyobonlar bo‘ylab maishiy chiqindilar uchun maxsus yashik va qutilar o‘rnatish, maishiy chiqindilarning qabriston xududidan o‘z vaqtida olib chiqilishini ta’minlash;

muxandislik inshootlarining zarur darajada ishlashini ta’minlash, tashqi to‘siq, bino va inshootlar, yo‘llar, muxandislik tarmoqlari va inshootlarining joriy va mukammal ta’mirlanishini amalga oshirish xamda ko‘kalamzorlashtirish;

barcha turdagi yashil usimliklarni sug‘orish va parvarishlashni ta’minlash, ularni yangilash, zararkunandalar, kasalliklar va begona o‘tlarga qarshi kurashish;

fuqarolarga (tashkilotlarga) ularning buyurtmanomalariga ko‘ra dafn uchun uchastkalarni bepul berish;

marxumlarni go‘r qazish me’yorlari va qoidalariga rioya etgan holda dafn etishni ta’minlash;

qabrning ro‘yxat raqamini ko‘rsatilgan beton ustunga o‘rnatish;

anjomlarning (belkurak, panshaxa, paqir, xokandoz, supurgi, zambil va xokazolarning) yetarli miqdorda bo‘lishini va ularning fuqarolarga qabrlarga qarash uchun bepul (tilxat bilan) berilishini ta’minlash;

qabristonda zarur darajadagi tartibni ta’minlash bo‘yicha, shu jumladan umumxalq xashari, xotirlash kunlari va boshqa tadbirlarni tashkil etishda fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlari bilan yaqin aloqada bo‘lish;

xizmatlar uchun kat’iyan belgilangan tariflar bo‘yicha xisob-kitob qilgan holda fuqarolarning qabristonda ko‘rsatiladigan xizmatlarga doir buyurtmalarini o‘z vaqtida va sifatli bajarish;

qabr usti yodgorliklarini o‘rnatish tartibiga, xududni ko‘kalamzorlashtirish uchun daraxt va butalarning turlarini tug‘ri tanlashga rioya etilishini nazorat kilish;

dafn etilganning qarindoshlariga eskirib ketgan qabr usti yodgorligi to‘g‘risida yozma xabar qilish va uni tuzatishni talab qilish;

go‘r qazuvchi ishchilarga sanitariya qoidalarini hamda diniy va mahalliy an’analarni hisobga olib me’yorlarni qat’iyan bajargan holda ishlarni bajarishning xavfsiz usullarini o‘rgatishni tashkil qilish;

qabr usti yodgorliklarining saqlanishini ta’minlash, ular o‘g‘irlangan, buzilgan, vayron qilingan taqdirda huquqni muhofaza qilish organlarini va yodgorliklarning egalarini xabardor qilish;

yong‘in xavfsizligi qoidalariga rioya etilishini ta’minlash, yong‘inga

qarshi shitlarni zarur miqdorda yong‘inga qarshi anjomlar bilan butlash;

qabristonning butun xududini xar yili kamida ikki marta xar tomonlama supurib-sidirishni amalga oshirish.

13. Tumandagi qabristonlar xizmatlaridan foydalanuvchi fuqarolar (tashkilotlar) quyidagi xukuklarga ega:

tegishli diniy konfessiya qabristonida vafot etgan yakinlari va qarindoshlarini dafn etish uchun bepul uchastka olish;

sanitariya qoidalari hamda boshqa qoidalar va me’yorlarga zid bo‘lmagan diniy marosimlar va mahalliy an’analarga rioya etgan holda dafn etish udumini bajarish;

marosim xizmatlaridan foydalanish va ularga belgilangan tariflar bo‘yicha xaq to‘lash;

buyurtirilgan xizmatlarning o‘z vaqtida va sifatli bajarilishini qabriston ma’muriyatidan talab qilish;

qabrga va qabr usti yodgorliklariga qarash uchun qabriston anjomlaridan bepul foydalanish;

tuman obodonlashtirish boshqarmasi bilan kelishgan holda yakinlari va karindoshlarining qabrlariga qabr usti yodgorliklarini o‘rnatish.

III Kabrlarni saklash va kabr usti yodgorliklarini urnatish

14. Dafn etishni amalga oshirgan fuqarolar va tashkilotlar qabrlar hamda qabr usti yodgorliklarini zarur holatda saqlashi shart.

15. Alohida dafn etishga ajratilgan uchastka doirasida, tuman obodonlashtirish boshqarmasi va qabriston ma’muriyati bilan kelishgan holda, uzunligi 1,5 metr, eni 1 metr va balandligi 0,5 metr (qabr ustidagi tuprok tepaligi balandligi darajasida), yozuvlar uchun vertikal plitaning balandligi 1 metrgacha bo‘lgan o‘lchamda qabr usti yodgorliklarini o‘rnatish (qurish)ga yo‘l qo‘yiladi (yer osti suvlari satxi yuqori bo‘lgan yer yuzasida “sag‘ana” ko‘rinishida barpo etiladigan musulmon qabrlaridan tashqari).

Qabr atrofida metalldan yasalgan va boshqa to‘siqlarni o‘rnatish (o‘simliklardan iborat yashil to‘siqlardan tashqari), qo‘shni qabrlarning hududlarini va bo‘sh yer uchastkalarini egallab oladigan qabr usti yodgorliklarini barpo etish ta’qiqlanadi.

16. Qabr usti yodgorliklarini dafn etish chog‘ida qilingan tuproq ko‘tarma chukkanidan keyin, qismlarga ajratish — yg‘ish mumkinligini nazarda tutadigan zarur poydevorlar barpo etgan holda o‘rnatish tavsiya etiladi.

17. Byustlar, xaykaltaroshlik yodgorliklari yoki aloxida arxitektura shakliga ega bo‘lgan inshootlarni o‘rnatishga faqat loyixa-smeta xujjatlari xamda viloyati xokimining karori mavjud bo‘lgandagina ruxsat beriladi.

18. Qabr usti yodgorliklarining o‘lchamlari va joylashtirilishi, shuningdek daraxt va butalar o‘tkazish oldindan qabriston ma’muriyati bilan kelishiladi.

19. Qabr usti yodgorliklarining o‘rnatilishi qabriston ma’muriyati tomonidan qabr usti yodgorliklarini ro‘yxatdan o‘tkazish daftarida ro‘yxatdan o‘tkazilib, unda qabrning sektori, uchastkasi, qatori va raqami, dafn etilgan kishining familiyasi, ismi-sharifi, o‘rnatilgan sana, yodgorlikning qisqacha tavsifi, tayyorlovchi, uni o‘rnatgan shaxslarning manzil va familiyalari ko‘rsatiladi.

20. Barcha qabr usti yodgorliklari ularni o‘rnatgan fuqarolar va tashkilotlarning mulki xisoblanadi. Qabriston ma’muriyati tashabbusi bilan qabr usti yodgorliklarini buzib tashlashga yo‘l qo‘yilmaydi, qabriston Vazirlar Mahkamasining 2011 yil 4 apreldagi 101-sonli karori bilan tasdiqlangan Dafn etish joylarini saqlash, ulardan foydalanish va qabr usti yodgorliklarini o‘rnatish tartibi to‘g‘risidagi nizomning 18-bandiga ko‘ra yopilayotgan (ko‘chirilayotgan), qarindoshlarning eskirib ketgan qabr usti yodgorliklarini tuzatishdan bosh tortgan, ular belgilangan tartibda egasiz deb topilgan xollar bundan mustasno. Qabr usti yodgorliklarini buzib tashlash qabr usti yodgorliklarining elementlari albatta tavsiflangan, buzib tashlash dalolatnomasi rasmiylashtirilgan holda qabriston ma’muriyati tomonidan amalga oshiriladi.

21. Xonqa tuman hokimligi tomonidan tasdiqlangan ro‘yxatga ko‘ra rahbarlar va taniqli davlat arboblarining qabrlari va qabr usti yodgorliklarini, tarixiy obidalarni namunali tartibda saqlash mahalliy budjet mablag‘lari xisobiga amalga oshiriladi.

22. Tumandagi barcha qabristonlar ma’muriyati yodgorliklardagi yozuvlarning mazmunini nazorat qilishi, ularda o‘lim to‘g‘risidagi xujjatlardagi ma’lumotlarga nomuvofikliklar bo‘lishiga yo‘l qo‘ymasligi shart.

Yakunlovchi koidalar

23. Ushbu qoidalar bajarilishini nazorat kilish tuman xokimligi, tuman

obodonlashtirish boshqarmasi va barcha qabristonlar ma’muriyati tomonidan amalga oshiriladi.

24. Mazkur qoidalarda belgilangan talablarning buzilishida aybdor bo‘lgan shaxslar qonunchilik xujjatlarida belgilangan tartibda javobgar bo‘ladilar.